

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

3. Degemina sacerdotis potestate, & de duplici clauē.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

Secundò, ad exprimendam puritatem, & munditiam sacrificij in hoc Sacerdotio oblati: vt enim est Angelorum, ac Beatorum cibus, ita per manus puras, & angelicas tractari debuit.

Tertiò, ad ostensionem obseruantie erga hoc munus; debet enim totus homo vacare officio huic, nec alienis implicari negotijs, quia magna sunt, quæ tractat.

Quartò, ad similitudinem inducendam cum capite. Fuit enim primus Sacerdos Christus Dominus continens. Debuerunt ergo tali Sacerdotio fungentes ipsum imitari. Multæ etiam aliæ sunt causæ, quas libens prætermitto.

De gemina eius Sacerdotis potestate: & de duplici clauæ.

CAPVT III.

DVplex in Sacerdote est potestas; & potestas ordinis, & potestas iurisdictionis.

Potestas ordinis est, potestas cõficiendi Christi corpus, & conferendi etiam Sacramenta.

Potestas verò iurisdictionis, est potestas excommunicandi, absoluedi ab excommunicatione, dispensandi, conferendi indulgentias, leges ecclesiasticas condendi, &c. Quæ quidem potestas respicit duplex Christi corpus. Est enim corpus Domini verum: est etiam mysticum, quod est fidelium congregatio. Prior potestas ordinatur ad verum Christi corpus: nam est transubstantiandi panem in Christi verum corpus: posterior potestas est, ad corpus mysticum, scilicet in ordinatione, regimen, & vtilitatem fidelium.

Est autem differentia inter vtramque potestatem. Ordinis enim potestas in omni est Sacerdote, nec ab eo auferri potest. Tamen iurisdictionis potestas, est tantum in primo Sacerdote, in alijs autem, prout a summo delegati.

Vnde fit, vt potestas iurisdictionis, sit duplex, & ordinaria, & delegata.

Ordinaria est in eo, cui ex suo officio incumbit: vt, excommunicatio est ordinaria Episcopi, indulgentia, & dispensatio Papæ.

Delegata est, cui non ex officio, sed ex commissione superioris competit; vt, si Pontifex concedat Episcopo potestatem dispensandi in voto, vel alia, quæ sunt illius propria. Plena

enim iurisdictionis potestas est summi Pontificis ordinaria: quamuis etiam Episcopis, Parochis, & alijs multis insit aliqua potestas ordinaria iurisdictionis; vt post dicemus. Simplex tamen Sacerdos ordinis potestatem habet ordinariā; iurisdictionis verò delegatā. Et hoc sequitur vnum, quòd cum, ad absoluendum à peccatis, sit opus aliqua iurisdictione, dici solet potestas absoluendi potestas iurisdictionis: sed reuera non est sola, sed potestas etiā ordinis; ad cuius exercitium est necessaria iurisdictionis aliqua, sicut ad calefaciendum, necessaria est approximatō ignis ad passum. Hæc autem potestas ordinis, est qualitas quædam impressa animæ, per quam homo potest conficere Christi corpus, & à peccatis absolvere, quæ dicitur character, qui impressus fuit in ipsa sacramentali Sacerdotis institutione. Quæ quidem potestas spiritualis dicitur, non solum quia in anima est spirituali, sed etiā quia ad finem spirituale, scilicet salutē animarum: atq; etiam quia efficit effectum spirituale, causando gratiam, per remissionē peccatorum. Ob idque, Evangelicum Sacerdotium spirituale dicitur simpliciter, quoad effectū, scilicet, & quoad finē. Antiquum verò solū erat quoad finē, quia ordinabatur in bonū spirituale; tamen illud non efficiebat sicut nostrū. Hæc est igitur duplex potestas Sacerdotalis. Nec putes, vt aliqui putant, has duas potestates esse duas claves, quas Dominus Petro, & successoribus dedit: potestas enim conficiendi corpus Christi non dicitur clavis.

Sed vna clavis est illa potestatis absoluendi à peccatis, quæ dicitur clavis iurisdictionis, quia ad ipsius exercitium necessaria est iurisdictionis.

Altera clavis est potestas interrogandi, & examinandi ipsum de peccatis eius. Ita Magister 4. sent. dist. 13. Habet enim hanc potestatem Confessarius in pœnitentem, sicut habet iudex in reum, ita vt possit obligare respondentem ad manifestandum. Talis dicitur clavis scientiæ. Possimus ergo has claves potestati iudicis ciuilis conferre: hic enim habet potestatem examinandi reum, & etiam ferendi sententiam: sic Sacerdos in confessione examinandi habet potestatem per clauem scientiæ: iudicandi verò per clauem iurisdictionis secundum potestatem absoluendi, quæ dicitur potestas ordinis, quia cum caractere datur; & potestas iurisdictionis, quia non exercetur sine iurisdictione.

Dicuntur autē claves per metaphoram; vt enim aperitur per claves ianua, vt possit domus ingressus patere, sic per has

pot-

potestates remouentur impedimenta, quæ homini prohibebant ingressum regni cælorum, scilicet peccata ipsa, quibus homo ligatus est.

Quid excommunicatio sit?

CAPVT V.

DE excommunicatione tractant Magister cum Theologis 4. sen. d. 22. & Canonistæ lib. 5. decretal. tit. de excom. Est autem excommunicatio ecclesiastica censura, qua homo Christianus bonis fidelium communibus priuatur. Tria sunt fidelium communia bona, quibus per Ecclesiæ potestatem Christianus priuari potest.

Primum est, ista exterior conuersatio, quæ in mutuo colloquio, & conuictu consistit.

Secundum est, sacramentorum participatio: omnes enim fideles cõmunem habent vsu & fructum sacramentorum.

Tertium est, orationes, & suffragia Ecclesiæ: nam Ecclesia pro omnibus fidelibus communes fundit preces, & sacrificia offert. Cum ergo fidelis aliquis inobediens est Ecclesiæ, in eius correctione, solet ipsa hanc pœnam infligere, puta eum ad tempus, donec corrigatur, aliquo horum, aut omnibus simul priuare bonis, ut sic confundatur, & respiciat. hac ratione 1. Cor. 5. Paulus tradidit fornicarium Sathanæ in interitum carnis, ut spiritus saluus fieret. Et talis pœna excommunicatio dicitur, quasi à cõmuni bono separatio. Et attende definitionis partes. Dicitur *censura* quasi pœna quædam, ad correctionem data; & est loco generis: nam censura, cõmunis est excommunicationi, suspensioni, & interdictioni, ut habetur c. quærenti. de verb. signif. Dicitur *ecclesiastica*, non. n. est potestatis secularis excommunicare: sed Ecclesiæ, aut cui Ecclesia cõmunicat, & cõmittit. Dicitur, *cõmunibus bonis*; non autem dictum est omnibus, quia non omnis excommunicatio prædictis illis omnibus priuat, ut inferius dicitur. Dixi autem, tria esse cõmunia bona, quibus priuari homo potest; sunt enim alia cõmunia bona fidelium, quibus per excommunicationem Christianus non priuatur, nempe interiori cõmunionem charitatis, & gratiæ, qua efficimur membrum viuum corporis Christi mystici, à qua solum peccatum mortale nos separat. c. qui natus, & seq. de pœn. dist. 2. Excommunicatio vero non priuat, sed supponit dictam communionem, ablatam propter peccatum, cuius ratione ipsa excommunicatio fertur, Glof. in c. quocumq; 24. q. 1. Abb. in Rubr. de sen. excom. nu. 4.